

Compromís de la Universitat Jaume I amb el món rural

Josep Manuel San Abdón

En les darreres setmanes, un parell d'actuacions han posat en relleu la implicació de la Universitat Jaume I (UJI) en el desenvolupament del món rural de les comarques de Castelló.

D'una banda, la creació a finals de setembre de la Càtedra de Bretxa Digital i Territori. Aquesta càtedra entra a formar part de la Xarxa de Càtedres de Bretxa Digital, que fou creada pel Consell al mes de juliol passat, amb la finalitat d'analitzar la bretxa digital des de diferents perspectives. L'UJI és la cinquena universitat valenciana que ha firmat el conveni amb la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital, que en paraules de la consellera, Carolina Pascual, servirà per a equilibrar tant l'accés com les competències i els usos de les TIC i reduir aquesta triple bretxa que s'esdevé en els espais rurals. A més, la càtedra se centrarà en l'estudi de l'impacte que tenen en la bretxa digital fenòmens com el despoblament i també investigará els contextos, com

els col·lectius i espais amb més vulnerabilitat a la bretxa digital en els zones rurals en temps de la COVID-19.

La càtedra està dirigida pel professor Vicent Querol, de l'àrea de Sociologia, qui en un article en *El Periódico Mediterráneo* feia referència a la importància de les carreteres i del transport públic per a facilitar la vida quotidiana de les persones en el món rural, però destacava també que eren imprescindibles les autopistes telemàtiques «per viure la Societat de la Informació». I afegia que «Estats com Finlàndia ja establiren el dret a una Internet de banda ampla l'any 2009, i aquest camí de l'accés a una connexió digna a les xarxes, tot i semblar obvi, es produeix de forma molt desigual a les comarques interiors valencianes. Aquestes infraestructures que enumerem són, entre altres, factors clau per aconseguir un territori equilibrat on les joves (sí, elles són la clau per al futur dels pobles) troben espais atractius per treballar i viure». I acabava escrivint que la càtedra que ell dirigeix serà «l'observatori actiu d'aquest procés de transformació de la ruralia».

D'altra banda, els Grups d'Acció Local LEADER de les comarques de Castelló, que agrupen 113 municipis, estan duent a terme un estudi sobre els pobles rurals del territori en col·laboració amb l'UJI. Aquest estudi consisteix en un treball de camp que inclou entrevistes amb els habitants dels municipis associats als grups. L'objectiu és impulsar noves oportunitats de futur, millorar la qualitat de vida en els pobles de l'entorn rural i generar incentius i facilitats per tal d'evitar el despoblament d'aquests pobles.

El treball s'està realitzant en el Departament de Filosofia i Sociologia de l'UJI, que dirigeix Domingo García Marzá, i està encapçalat pel professor Xavier Ginés, que forma equip amb els professors Vicent Querol i Emma Gómez.

Aquestes enquestes s'aniran realitzant cada any, de manera que es pugui mesurar l'evolució dels diferents indicadors utilitzats, la qual cosa servirà per afinar les estratègies de desenvolupament dels Grups d'Acció Local i dels ajuntaments que en formen part.

